

[Gjaldberg.]

enige om, at man er nødt til at have en hjemmel, der giver disse muligheder.

Den tidligere lov var vel nok blevet udhulet i den forstand, at et af de hensyn, der kunne berettigede, at man bevarede sådanne restriktioner, nemlig hensynet til valutaforholdene, valutabalancen, vel er meget svært at påberåbe sig, når de resterende restriktioner er blevet indskrænket til et meget begrænset område. Derfor vil vi heller ikke afvise, at vi må drøfte et andet udtryk. Nu er det jo i forslaget formuleret således, at det er hensynet til handelspolitiske interesser, sikring af rimelige konkurrencevilkår for dansk erhvervsliv, der er det afgørende, og så tilføjes noget andet, som også stod i den gamle lov, så det vil jeg ikke beskæftige mig med. Så vidt jeg kan forstå den formulering, indeholder den — uanset at lovforslaget fremtræder som et forslag om afvikling af restriktioner — jo dog bestemmelser, med hvilke man kan genindføre dem, og så har jeg svært ved at se, at der ikke med hjemmel i en sådan lov i fuldt omfang kunne genindføres praktisk talt alle de importrestriktioner, vi havde under valutacentralen og direktoratet for vareforsyning; det er meget vanskeligt at se, hvad der ikke kunne komme ind herunder. Jeg erkender, at der står, at vi skal have det stående udvalg; men som det ærede medlem fru Lis Groes også var inde på, er det de bitre realiteter, der tæller fra sag til sag, og det kan meget nemt ske, at man over en sådan behandling kommer til fra sag til sag at udvide.

Ordet midlertidige er selvfølgelig velment, men vi ved vel alle, at midlertidige bestemmelser kan forlænges midlertidigt — så vidt jeg husker, var den lovgivning, man havde i 30erne, vel egentlig også en midlertidig lovgivning. Når jeg nævner dette, er det, fordi jeg — i øvrigt ligesom det ærede medlem fru Lis Groes; jeg måtte gætte, det behøvede det ærede medlem jo ikke — men jeg ville have gættet på, at forslaget til denne lov var skrevet i et andet lys end det, vi har i dag. Jeg føler mig helt overbevist om, at de synspunkter, jeg her fremfører om, hvordan loven kunne bruges, aldeles ikke har været i den højttærede handelsministers tanker, fordi situationen ikke så ud til noget i den retning. Forslaget

er vel skrevet i det lys, at man i tillid til vor internationale liberalisering og vore EFTA-aftaler har regnet med, at der kun undtagelsesvis kunne være tale om, i hvert fald inden for det væsentlige område, at have importrestriktioner af større omfang, og at de midlertidige udvidelser, der kunne være tale om, netop måtte være sådanne, som faldt inden for rammerne af denne traktat.

Her vil jeg gerne sige, at man må desværre konstatere som noget, der vel nok har været nogen uenighed om, at EFTA-aftalen er en uforpligtende aftale, som den enkelte stat kan frigøre sig for, når forholdene gør det nødvendigt. Vi ser det i realiteten i øjeblikket; vi kan håbe, at det er midlertidigt, vi kan håbe, at det ikke er det første skridt; men EFTA er ikke et varigt grundlag for afvikling af restriktioner, fordi vi her har valgt en ordning, der ikke på nogen måde indeholder afgivelse af nogen suverænitet, og det gælder ikke alene for os, men også for de andre. Når det ligger sådan, må man erkende, at vi kan risikere, at det skridt, England har taget, giver anledning til en kædereaktion. Der vil måske nok gå nogen tid, før denne vil vise sig fra de implicerede landes og regeringers side, men den kommer omgående fra erhvervslivet — den er sikkert allerede kommet — en reaktion, som formentlig kommer til at forværre de engelske forhold, og vi kan altså meget nemt komme i den situation, at vi enten — hvad vi vel også kommer til — skal overveje hele vor markedspolitiske stilling eller se i øjnene, at vi er på vej ind gradvis i den udvikling, som vi har været i en gang før med en stadigt stigende grad af afspærringer, hvor det ender med, at det enkelte land i egoisme vælter ulykkerne over på de andre, og så havner vi i alt det, vi kender fra 30erne med arbejdsløshed og alt, hvad vi dengang havde. Jeg håber — det gør vi alle — at dette billede er for pessimistisk; men der er intet, der siger, at vi, så længe vi står på EFTAs nuværende grund, ikke kan komme ud derfor, og med dette i tankerne vil jeg gerne sige, at der er et andet lys over dette forslag.

Jeg vil tilføje, at kommer vi ud for frivilligt eller ufrivilligt at måtte have restriktioner, som andres opførsel tvinger os til, så er vel nok de restriktioner, der her